

รายงานผลการดำเนินงานการจัดกระบวนการเรียนรู้

ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน หมู่ ๕ ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

โดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

**หลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรสมาชิก ศคปช.
กิจกรรมพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศูนย์การจัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศคปช.)
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓**

๑. ชื่อหลักสูตร

“การปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ”

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร มีนโยบายจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต และสำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี เล็งเห็นประโยชน์จึงได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศคปช.) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้ง ๖ ศูนย์ ใน ๖ อำเภอ เพื่อเป็นศูนย์กลางให้ความรู้แก่เกษตรกรสมาชิกและเกษตรกรรายอื่นที่สนใจ ที่จะลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรจากการลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี

การใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต แต่ถึงแม้ว่าในทุกๆ ปีเกษตรกรจะเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีขึ้น ก็ยังไม่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นจึงต้องเสริมสร้างทักษะให้แก่เกษตรกรนั้นมีความรู้และความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องตามความต้องการของพืชด้วยการนำเทคโนโลยีการตรวจวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารในดินในพื้นที่นั้นๆ วิธีการนี้ช่วยลดต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกร รวมถึงจะต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินด้วย

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานดินและปุ๋ย สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ จึงร่วมกันจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรสมาชิก ศคปช. เรื่อง "การปรับปรุงบำรุงดินและการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ" โดยบรรยายให้ความรู้เรื่องปุ๋ยเคมี ธาตุอาหารที่จำเป็นของพืช การปรับปรุงบำรุงดินด้วยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และฝึกปฏิบัติการเก็บตัวอย่างดิน การตากดิน การนำดินตัวอย่างมาทดสอบเพื่อหาปริมาณธาตุอาหารในดิน แล้วนำผลที่ได้วิเคราะห์การใช้สูตรปุ๋ยเคมีเฉพาะพื้นที่อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของพืชในพื้นที่นั้นจริงๆ สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเสริมสร้างให้เกษตรกรสมาชิกมีความรู้เรื่องธาตุอาหารที่จำเป็นแก่พืช (ธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง และธาตุอาหารเสริม)

๓.๒ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี

๓.๓ เพื่อสร้างเสริมทักษะพื้นฐานให้แก่เกษตรกรสมาชิก ศคปช. ทุกคน สามารถเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในดินอย่างง่ายเป็น

๓.๔ เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๔. เป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน ๓๐ ราย

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ชั่วโมง (๐๙.๐๐ น. – ๑๖.๐๐ น.)

๖. สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลจักรสิทธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลจักรสิทธิ์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

๗. เนื้อหาหลักสูตร

- ๗.๑ ความสำคัญของดินและธาตุอาหารพืช
- ๗.๒ ความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยเคมี และการใช้ปุ๋ยเคมีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๗.๓ เทคนิคการเลือกซื้อปุ๋ยที่คุ้มค่า
- ๗.๔ การให้ปุ๋ยทางดินและการให้ปุ๋ยทางใบ
- ๗.๕ การประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินตามค่าวิเคราะห์ดินอย่างง่าย
- ๗.๖ วิธีผสมปุ๋ยเคมี (แม่ปุ๋ย) ใช้เองให้ได้ผลตามค่าวิเคราะห์ดิน

๘. วิธีการดำเนินการ

๘.๑ กลุ่มอารักขาพืช จัดประชุมและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านดินและปุ๋ยระดับอำเภอ เกี่ยวกับหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิก ศคปช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมทั้งวางแผนกำหนดการ

จัดกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิก ศคปช. ทั้ง ๖ ศูนย์ ใน ๖ อำเภอ

- ๘.๒ จัดทำหลักสูตรและรวบรวมข้อมูลวิชาการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้
- ๘.๓ ดำเนินงานจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกำหนดการและเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนดไว้
- ๘.๔ ให้เกษตรกรสมาชิก ศคปช. สรุบบทเรียนจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับ
- ๘.๕ เสนอแนะและสรุปผลการจัดกระบวนการเรียนรู้

๙. วิทยากร

นายนครินทร์ ศุภพงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
วิทยากรพิเศษ จากสำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี

๑๐. งบประมาณ

จากกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ศคปช. การพัฒนาศูนย์เครือข่ายศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน
โครงการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร วงเงิน ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน)

๑๑. ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกับ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสิงห์บุรี

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๒.๑ เกษตรกรสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยเคมีที่ถูกต้อง จำนวน ๓๐ ราย
- ๑๒.๒ เกษตรกรสมาชิกเข้าใจวิธีการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ (ถูกสูตร ถูกวิธี ถูกปริมาณ และถูกช่วงเวลา) จำนวน ๓๐ ราย
- ๑๒.๓ เกษตรกรสมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งการไถกลบตอซังข้าวทดแทนการเผา

๑๒.๔ เกษตรกรสมาชิกสามารถตรวจวิเคราะห์ดินและประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินอย่างง่ายได้
จำนวน
ไม่น้อยกว่า ๕ ราย

๑๒.๕ เกษตรกรสมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย

ภาพกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้

